

Vlaams
Parlement

ingediend op **19-A** (2014-2015) – Nr. 2-J
28 mei 2015 (2014-2015)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Vera Jans en Peter Persyn
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2015

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Van Malderen.

Vaste leden:

de dames Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, de heren Lorin Parys, Peter Persyn, mevrouw Tine van der Vloet;

de dames Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;

de dames Freya Saeys, Martine Taelman;

mevrouw Freya Van den Bossche, de heer Bart Van Malderen;

mevrouw Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

de heer Björn Anseeuw, de dames Vera Celis, Cathy Coudyser, de heer Koen Daniëls, de dames Ingeborg De Meulemeester, Manuela Van Werde;

mevrouw Sonja Claes, de heer Dirk de Kort, de dames Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;

de heer Jo De Ro, mevrouw Emmily Talpe;

de heren Jan Bertels, Renaat Landuyt;

mevrouw Elisabeth Meuleman.

Documenten in het dossier:

19-A (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2-A t.e.m. 2-I: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting

12-A (2014) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

12 (2014-2015) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

17-A (2014-2015) – Nr. 1: Algemene toelichting
– Nr. 2: Toelichtingen per programma

18-A (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

20-A (2014-2015) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

21 (2014-2015) – Nr. 1: Meerjarenraming

INHOUD

I.	Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	4
	1. Algemene aanpassingen	4
	2. Departement – apparaat.....	5
	3. Departement – beleidskredieten	5
	4. Agentschap Zorg en Gezondheid	6
	5. VIPA	7
	6. Fonds Jongerenwelzijn.....	8
	7. Vlaams Zorgfonds	8
	8. Kind en Gezin.....	8
	9. VAPH	8
II.	Bespreking	9
III.	Indicatieve stemming	14
	Gebruikte afkortingen	15

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015 tijdens haar vergaderingen van 12 en 19 mei 2015. Het ontwerp van decreet werd in samenhang behandeld met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 333/1).

I. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Het betreft een begrotingsaanpassing, wat wil zeggen dat de focus ligt op het verifiëren en actualiseren van berekeningen en inschattingen bij de begrotingsopmaak, en het voorzien van voldoende betaalbudgetten volgens de behoeften. Daarnaast wordt een aantal generieke aanpassingen doorgevoerd op basis van gewijzigde parameters of bij begrotingsopmaak onbekende informatie.

1. Algemene aanpassingen

Wat de personeelskredieten betreft, is er ten eerste een aanpassing van de kredieten vanwege de koppenbesparing. In het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 formuleerde de Vlaamse Regering een besparingsdoelstelling op personeel: tegen het einde van 2019 moet het aantal personeelsleden van de Vlaamse overheid verder met 1950 koppen zijn gedaald. Voor 2015 betreft het een besparing van 563 koppen wat overeenkomt met een budgettaire doelstelling van 29,3 miljoen euro.

Bij de begrotingsopmaak 2015 werd reeds 18,1 miljoen euro verwerkt op de verschillende kredieten bij de Diensten Vlaamse Overheid. Vanuit het voorzitterscollege is een voorstel geformuleerd voor de verdere verdeling van het verschil tussen het te behalen besparingsresultaat en de reeds via de begrotingsopmaak 2015 doorgevoerde besparing. Dit voorstel is in één omvattende beweging doorgevoerd. Voor zowel het agentschap Jongerenwelzijn, Kind en Gezin, VAPH als de OPZ's werd een eigen traject uitgewerkt waarbij wordt afgeweken van de generieke besparing. Binnen het beleidsdomein WVG zijn tussen de verschillende entiteiten nog personeelskredieten herverdeeld om deze eigen trajecten zo correct mogelijk te weerspiegelen.

Er is bij de personeelskredieten ook een generieke aanpassing van de kredieten naar aanleiding van de toenemende anciënniteitskosten. Voor WVG gaat het om 367.000 euro.

Bij de begrotingsopmaak 2015 werd voor alle bij de zesde staatshervorming overgehevelde bevoegdheden een eerste zerobased kredietraming gemaakt. Gelet op de onduidelijk- en onzekerheden die gepaard gaan met de overdracht van de bevoegdheden werd bij de begrotingsaanpassing een nieuwe zerobased raming van alle kredieten van de zesde staatshervorming gevraagd. Voor het beleidsdomein WVG betekende dit natuurlijk een stevige oefening, die dan ook leidde tot heel wat budgetaanpassingen, zowel in plus als in min.

De kredieten worden waar nodig aangepast aan de inflatieverwachtingen, waarbij geen overschrijding van de spilindex in 2015 verwacht wordt.

Tot slot worden op elke post de vereffeningskredieten correct gezet op basis van de betaalbehoeften.

2. Departement – apparaat

Gelet op de fusie tussen het Departement WVG en het agentschap Zorginspectie worden de loon- en werkingskredieten van Zorginspectie toegevoegd aan het departement. In totaal wordt 6,5 miljoen euro overgeheveld.

Het krediet voor de lonen van de ambtenaren bij het Departement WVG wordt met 300.000 euro verhoogd om de kosten van de door de zesde staatshervorming overgeheveld ambtenaren te kunnen opvangen.

Ook wat de werkingskredieten betreft creëert de overdracht van de justitiehuisen meerkosten. Er wordt eenmalig 1,4 miljoen euro aan de kredieten toegevoegd om de ICT-infrastructuur aan te passen.

3. Departement – beleidskredieten

Om de stijging van de anciënniteit in de centra algemeen welzijnswerk en de centra voor teleonthaal op te vangen, worden de subsidies vanuit de algemene middelen met 587.000 euro verhoogd.

Voor de versterking van de crisismeldpunten voor minderjarigen in de centra voor algemeen welzijnswerk wordt 580.000 euro overgeheveld van het Fonds Jongerenwelzijn.

Tegelijk werd bij begrotingsopmaak op het krediet algemeen welzijnswerk één miljoen euro voor nieuw beleid gereserveerd dat nog niet bestemd was. Dit wordt aangewend om de tekorten op het loonkrediet van het Departement WVG op te vangen, onder andere voor de aanstelling van een beleidscoördinator Forensisch Psychiatrisch Centrum Gent in het kader van het strategisch plan voor de gedetineerden.

De resterende 600.000 euro wordt geïnvesteerd in het gezinsbeleid en wordt overgeheveld naar Kind en Gezin. Het is de bedoeling om hiermee onder andere de vertrouwenscentra kindermishandeling te versterken.

Bij de begrotingsopmaak is een nieuw artikel gecreëerd waaraan de beleidskredieten voor de bevoegdheid Justitie zijn toegewezen. Het succes van de enkelbanden creëert meerkosten en ook het leefloon dat wordt uitgekeerd aan de dragers van een enkelband, betekent stijgende kosten voor de Vlaamse overheid. Daarom wordt het budget verhoogd met 1,6 miljoen euro.

De meerkosten van de justitiehuisen worden deels gecompenseerd op enkele andere kredieten binnen het Departement WVG. Er wordt 643.000 euro vrijgemaakt op een apart artikel voor het ontwikkelen van een beleid omtrent de inzetbaarheid van hulpmiddelen. Deze middelen worden ingezet om de tekorten op andere artikelen op te vangen. Ook het budget voor Flanders' Care wordt met 153.000 euro verlaagd. De rest van de meerkosten worden eenmalig opgevangen door het VAPH en het agentschap Jongerenwelzijn. Deze agentschappen ontvingen extra middelen voor nieuw beleid voor 2015, maar deze kunnen nog niet volledig uitgegeven worden, aangezien de bij uitbreiding toegewezen capaciteit zelden gerealiseerd wordt vanaf 1 januari. Dat maakt dat er steeds een onderbenutting is op de beschikbare middelen. Om deze onderbenutting op de beschikbare kredieten zo optimaal mogelijk aan te wenden wordt ze deels aangewend om de meerkosten van de justitiehuisen op te vangen. Voor 2016 wordt hiervoor een structurele oplossing gezocht.

De beleidskredieten voor de gezinsbijslag zijn op basis van de update van de ramingen aangeleverd door Famifed naar boven bijgesteld met 7,5 miljoen euro.

4. Agentschap Zorg en Gezondheid

Ook binnen het Agentschap Zorg en Gezondheid worden tussen de diverse begrotingsartikelen enkele kredietverdelingen doorgevoerd. Tegelijk worden verschillende kredieten voor de zesde staatshervorming opnieuw bepaald op basis van de recentste informatie. Zo worden de aangepaste inflatieverwachtingen doorgerekend in de kredieten van de zesde staatshervorming wat een verlaging van de benodigde kredieten met 32 miljoen euro creëert. Er wordt immers geen overschrijding van de spilindex in 2015 verwacht.

Naast de aanpassingen vanwege de inflatie wordt het budget voor de initiatieven beschut wonen met 1,3 miljoen euro verhoogd en wordt ook het krediet voor de pvt met 240 duizend euro verhoogd.

De financiering van de Brusselse overlegplatforms zal gebeuren door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, dus kan het Vlaams krediet van 215 duizend euro hiervoor geschrapt worden.

Een van de grootste overgehevelde budgetten wordt gereserveerd voor de woonzorgcentra. In het kader van de begrotingscontrole is beslist om de erkenningskalender voor woongelegenheden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf goed te keuren, waarbij voor 2015 een opstap met 2348 woongelegenheden in het vooruitzicht wordt gesteld. Er is ook beslist dat er in 2016 3287 extra woongelegenheden kunnen bijkomen met bijpassende financiering. Dit is zowel voor 2015 als 2016 een beduidend verschil in vergelijking met de in de laatst gepresenteerde meerjarenraming meegenomen groei van 1500 woongelegenheden.

Toch kan het krediet ter financiering van de woonzorgcentra – bovenop de bijstelling door het wegvallen van de index – met 20,6 miljoen euro worden verlaagd.

De bijstelling van het krediet is vooral het gevolg van de realisatiecijfers van de woonzorgcentra in 2014. Er zijn heel wat minder woongelegenheden, 1111 om exact te zijn, geopend dan geraamd in de begroting 2015. Hetzelfde fenomeen heeft trouwens ook een daling van andere externe kostendrijvers, zoals de tegemoetkomingen in de zorgverzekering en de animatiewerking, veroorzaakt. Ook daar wordt de lager dan geraamde groei aan woongelegenheden in de woonzorgcentra in 2014 doorgerekend. Daarnaast is de daling van het krediet ook toe te schrijven aan enkele veronderstellingen over het moment van ingebruikname van de nieuwe woongelegenheden in 2015. Niet alle woongelegenheden zullen opengaan vanaf de eerste dag van het kwartaal waarin de erkenning kan worden verleend. Ook de door het RIZIV geleverde kostenraming van de dagverzorgingscentra is 1,3 miljoen euro lager dan bij de begrotingsopmaak.

Het krediet voor geïsoleerde geriatrie diensten en gespecialiseerde diensten voor behandeling en revalidatie wordt met 6,4 miljoen euro verlaagd ten gevolge de fusie van De Mick te Brasschaat met een algemeen ziekenhuis waardoor deze instelling opnieuw federaal wordt betoelaagd. Ook de dotatie die Vlaanderen ontvangt voor deze bevoegdheid is naar beneden bijgesteld.

Ook de uitgaven voor de THAB kunnen op basis van een zerobased benadering met 8,6 miljoen euro worden verlaagd. Dat is in de eerste plaats het gevolg van de gemiddelde tegemoetkoming per bejaarde, die lager is dan oorspronkelijk geraamd.

Ten slotte is de door het RIZIV aangeleverde kostenraming van het Vlaams gedeelte van de maximumfactuur 1,7 miljoen euro lager dan bij de begrotingsopmaak.

Er wordt een artikel gecreëerd om leningen toe te kennen in het kader van het Impulsefonds. Bij begrotingsopmaak 2015 werden alle uitgaven voor het Impulsefonds onder een begrotingsartikel van de categorie Werking en Toelagen geplaatst, maar de uitgaven die betrekking hebben op toegekende leningen moeten op een apart begrotingsartikel opgenomen worden.

Bij de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg worden de betaalkredieten eenmalig met zes miljoen euro opgetrokken om aan alle betaalverplichtingen te kunnen voldoen. In deze sector is ervoor gekozen om vanaf 1 juli 2015 de aanwezige gesco's te regulariseren. Hiervoor wordt er een bedrag van 1.312.000 euro aan vastleggings- en vereffeningskredieten overgedragen vanuit het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

Het budget voor vaccins vertoont een overschot omdat de gunning van een aantal vaccins goedkoper uitgevallen is. Deze marge is deels aangewend om een nieuwe vaccinatiecampagne te financieren, maar ook om een aantal andere budgettaire knelpunten op te lossen.

Er wordt twee miljoen euro overgeheveld naar het Zorgfonds om de ICT voor de uitbetaling van de THAB te kunnen uitwerken. De overheveling betreft specifieke ICT-investeringen en heeft geen recurrent karakter.

Er wordt nog 1,7 miljoen euro verdeeld over verschillende artikelen onder andere voor de financiering van het outreachproject in Sleidinge waarvoor al even een structurele financiering gezocht is, voor het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg en voor het nieuwe model voor zorgindicering.

5. VIPA

Europa en het INR hebben Vlaanderen ertoe verplicht de investeringen, die het in de begroting over verschillende jaren kan opnemen, in eens in de boeken te nemen. De Vlaamse Regering kan dit boekhoudkundig effect niet anders dan aanvaarden, maar binnen de omschakeling van het boekhoudkundige systeem kunnen zaken geoptimaliseerd worden.

VIPA vergoedt rentekosten die merkkelijk hoger zijn dan de rente op de directe Vlaamse schuld en dat terwijl het volledige kapitaalgedeelte in de begroting dient aangerekend te worden. De voorzieningen zal worden aangeboden om het kapitaalgedeelte van de alternatieve financiering in een keer terug te betalen. Hiermee kunnen zij hun lening vervroegd terugbetalen zodat ook de uitstaande waarborgen dalen. De opbrengst van dit optimaliseringstraject, zijnde het verschil tussen de rentekosten die VIPA niet langer dient te vergoeden en de huidige rentekosten op de directe schuld, wordt geraamd op 16 miljoen euro in 2015.

Deze operatie is geïnitieerd. Deze eenmalige uitbetaling van gebruikstoelagen is een technische operatie die de budgettaire positie van de Vlaamse overheid versterkt, en waardoor besparingen op de werkings- en loonkredieten kunnen worden vermeden.

Ondertussen wordt verder overlegd met de verschillende koepels, het bankwezen, de bouwsector en het INR over nieuwe financieringssystemen. In het kader van de begrotingscontrole heeft de Vlaamse Regering zich akkoord verklaard om te werken aan een forfaitair systeem voor de investeringen in woonzorgcentra en ziekenhuizen. Op deze manier kan de Europese toets doorstaan worden en krijgen voorzieningen de vrijheid om binnen het opgelegde kader hun investeringen zelf te plannen en uit te voeren.

6. Fonds Jongerenwelzijn

De dotatie aan het Fonds Jongerenwelzijn verhoogt met 1,3 miljoen euro voor extra pleegplaatsingen en internaten tegenover de begrotingsopmaak. Dat is vooral het gevolg van de grote stijging van de ondersteuning van de pleegzorg, waarvoor in 2015 meer dan drie miljoen euro meer wordt uitgetrokken dan in 2014.

Verder vindt er een aantal herverdelingen plaats. Zo wordt er onder andere twee miljoen euro overgeheveld vanuit het VAPH ter ondersteuning van jongeren met een GES-problematiek en is er een overheveling van 580 duizend euro naar het Departement WVG ter ondersteuning van de crisisnetwerken. Ten slotte wordt de marge ontstaan door de opstart van het uitbreidingsbeleid bij het Fonds Jongerenwelzijn eenmalig voor 250.000 euro herverdeeld richting het Departement WVG als bijdrage aan de kosten voor justitiehuisen.

7. Vlaams Zorgfonds

De dotatie van het Zorgfonds wordt met 3,7 miljoen euro verlaagd ten gevolge enerzijds de verwachte inkomstenstijging uit beleggingen met 4,8 miljoen euro en anderzijds een impuls van twee miljoen euro aan investeringskredieten voor de ontwikkeling van een centrale ICT-applicatie die instaat voor de berekening van de THAB en tot slot is er een kleine daling van de subsidies voor tenlastenemingen a rato van 0,9 miljoen euro.

8. Kind en Gezin

De belangrijkste wijzigingen in de ontvangsten van Kind en Gezin is de gedaalde financiële bijdragen van de gezinnen aan de kinderopvang met 12,8 miljoen euro tegenover de begrotingsopmaak 2015. Deze daling heeft drie oorzaken: de saldi van de kinderopvangsubsidies van het eerste kwartaal 2014 worden afgerekend in 2014 in plaats van in 2015, de verhoging van de ouderbijdragen is nog niet op kruissnelheid en ten slotte is er zoals altijd een update van de gegevens op basis van de recentste realisaties.

De toelage aan Kind en Gezin is in vergelijking met de begrotingsopmaak 2015 toegenomen met 477 duizend euro. Vooreerst wordt er 600 duizend euro toegevoegd aan de dotatie van Kind en Gezin voor nieuw gezinsbeleid. Vervolgens wordt er een budget van 75 duizend euro overgeheveld naar Welzijn en Samenleving voor een crisismeldpunt en wordt er 273 duizend euro aan personeelskredieten overgeheveld naar het Departement WVG voor het FCUD-personeel dat is overgekomen naar Vlaanderen.

9. VAPH

De VAPH-dotatie kent een verlaging met 4,8 miljoen euro. Deze wijziging ten opzichte van de initiële begroting 2015 is het resultaat van een aantal aanpassingen. Er wordt twee miljoen euro overgedragen naar Jongerenwelzijn ter subsidiëring van het multifunctionele aanbod voor kinderen en jongeren met een complexe problematiek. Op technisch niveau is er een negatieve bijstelling van 4,1 miljoen euro voor de anciënniteitskosten die bij begrotingsopmaak te hoog berekend werden en is er een stijging van de dotatie met drie miljoen euro ten gevolge van een herijking van de subsidiegegevens op basis van de afrekeningen 2012. Er is ten slotte een eenmalige overdracht van 1,75 miljoen euro naar het Departement WVG. De overdracht is een liquiditeitsoperatie die mogelijk is ingevolge het gespreide toekennen en uitbetalen van de PAB's in het kader van het uitbreidingsbeleid 2015.

II. Bespreking

John Crombez stelt vast dat als gevolg van de zesde staats hervorming een deel van de welzijnsmiddelen verdwijnt om aan de noden van de justitiehuisen te voldoen. Als dat een eenmalige ingreep is, rijst de vraag hoe Vlaanderen zijn justitiële bevoegdheden in de toekomst zal financieren. Omdat er meer middelen nodig zijn voor enkelbanden, dalen de middelen voor Jongerenwelzijn, het VAPH en het leeftijdsonafhankelijke hulpmiddelenbeleid. De verklaring daarvoor is het louter toevallig samenvallen van de justitiële bevoegdheden met Welzijn.

Het voorstel van resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 366/1) vraagt de Vlaamse Regering om in de Rand een duidelijk justitiebeleid te voeren. Zo is er de vraag van alle lokale burgemeesters om er snel werk te maken van een volwaardig justitiehuis. Hoe ziet de minister dat? Hoeveel middelen heeft de minister voor de aanpak van radicalisering in het kader van zijn bevoegdheden? In welke mate zullen voor de nieuwe noden extra middelen vrijgemaakt worden zoals gevraagd in het voorstel van resolutie?

Het Departement WVG verwacht 125.000 euro aan ontvangsten uit de justitiehuisen en het elektronisch toezicht. Dat bedrag vertegenwoordigt de terugverdring van ten onrechte betaalde leeflonen aan personen onder elektronisch toezicht en vergoedingen voor schade aan materiaal. Bij de begrotingsopmaak werd op nul euro gerekend. Op basis van welke informatie is dat bedrag aangepast?

Bij de uitgaven voor werking en toelagen valt een bijkomende uitgave op van 1,45 miljoen euro voor het aanpassen van de ICT van de justitiehuisen. Bij de begrotingsopmaak is gezegd dat de justitiehuisen de oude ICT niet zomaar zouden kunnen overnemen bij de overheveling. Het was toen al duidelijk dat er middelen zouden moeten worden vrijgemaakt. Waarom is dat niet in de begroting 2015 verwerkt en gebeurt dat thans met een begrotingsaanpassing? Hoe komt het dat de begrote kosten hoger liggen dan initieel geschat?

Bij beleidsontwikkeling en -ondersteuning wordt 150.000 euro van Flanders' Care overgeheveld om het tekort bij de justitiehuisen op te vangen. Het Welzijnsbudget voor Flanders' Care daalt daardoor met 25 percent ten opzichte van de begrotingsopmaak. Toen al stelden de meeste fracties vragen over het beperkte budget van Flanders' Care. Wat is de visie van de minister op Flanders' Care? Wat is de impact van deze besparing op de werking van Flanders' Care?

Uit hetzelfde begrotingsartikel verdwijnt het budget voor leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid volledig. Het gaat om 643.000 euro in beleidsontwikkeling en -ondersteuning. Van dat bedrag gaat 450.000 euro naar Flanders' Care. Het lijkt de bedoeling dat Flanders' Care die opdracht overneemt met een lager budget. Of wordt dat op een andere manier opgelost? De Vlaamse Ouderenraad, die met dezelfde begrotingspost wordt gesubsidieerd, moet ook inleveren. Zullen die middelen voor wetenschappelijk onderzoek gebruikt worden voor het leeftijdsonafhankelijke hulpmiddelenbeleid?

Aan werking en toelage – welzijnswerk wordt 122.000 euro toegevoegd omdat de besparingen opgelegd bij de begrotingsopmaak niet realiseerbaar blijken gezien de engagementen. Er wordt ook daar 300.000 euro overgeheveld naar de justitiehuisen om de hoger dan begrote personeelskosten op te vangen. Er is een verhoging nodig voor de aangegeven engagementen maar die is lager dan het bedrag dat overgeheveld wordt naar de justitiehuisen.

Bij de begrotingsopmaak werd vijf miljoen euro vrijgemaakt voor justitiehuisen en elektronisch toezicht. Daar wordt thans 1,6 miljoen euro aan toegevoegd. Het

initiële bedrag is met ongeveer een derde te laag ingeschat, wat aanzienlijk is. Is dat gebeurt op basis van federale informatie? Wat is de basis van die foute inschatting? Waarom wordt geen marge gecreëerd door de indexsprong te gebruiken om het tekort op te vangen in plaats van middelen weg te halen uit bijvoorbeeld het leeftijdsonafhankelijke hulpmiddelenbeleid?

Het budget van 643.000 euro voor het leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid verdwijnt volledig. Welke engagementen worden daardoor niet nagekomen? Wat is daarvan de bedoeling? Het regeerakkoord bepaalt dat er stapsgewijs wordt gewerkt aan een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid. Welk perspectief is er nog?

Bij de begrotingsaanpassing blijkt opnieuw dat Welzijn het zwaarst wordt getroffen. De beleidskredieten dalen met 98 miljoen euro en de betaalkredieten met 88 miljoen euro. Er is veel gediscussieerd over de noden in Welzijn. Er wordt publiekelijk beleden dat Onderwijs en Welzijn niet de dupe mogen worden van de besparingen. Welke begrotingsposten binnen Jongerenwelzijn zullen dalen als gevolg van deze verminderingen?

De begroting 2015 bevat 1,14 miljoen euro extra voor de groei in de pleegplaatsingen. Er wordt thans 1,3 miljoen euro toegevoegd. Wat is de inschatting die tot die extra toename leidt? Is dat volledig het gevolg van een sterkere groei?

De middelen die eenmalig worden overgeheveld van Jongerenwelzijn naar de justitiehuisen, waren niet toegewezen. Hoe komt het dat 250.000 euro niet wordt toegewezen terwijl talrijke voorzieningen binnen Jongerenwelzijn extra ondersteuning vragen om wachtlijsten te kunnen aanpakken?

Bij de begrotingsbespreking is gezegd dat de integrale jeugdhulp voldoende capaciteit zou vrijmaken voor de intersectorale toegangspoort, maar enkele maanden later blijkt de realiteit helemaal anders te zijn. Er zijn enorme wachttijden voor de intersectorale toegangspoort. Zelfs de leidend ambtenaar van Jongerenwelzijn verklaart dat de wachtlijsten niet afnemen. Toch was een budget van 250.000 euro niet toegewezen en wordt het thans overgeheveld. Dat budget kan perfect geïnvesteerd worden in bijvoorbeeld thuisbegeleiding.

Is de overdracht van de twee miljoen euro van het VAPH naar Jongerenwelzijn eenmalig of recurrent? Wat wordt daarmee bekostigd?

De renovatie van de campus Ruiselede zal op zijn vroegst starten in 2017. Na de verhuizing op 1 juli 2015 van enkele leefgroepen naar Wingene zal een aantal leefgroepen in Ruiselede voor een lange periode leeg blijven, en dat op een ogenblik dat er grote noden zijn. Wat is het precieze probleem? Zal het na de verhuizing nog maanden duren vooraleer de renovatie start? Wat is daarvan de oorzaak?

Minister *Jo Vandeurzen* verduidelijkt dat een begrotingscontrole louter nagaat welke problemen de uitvoering van de begroting belemmeren.

Het is evident dat een grootse operatie zoals de zesde staatshervorming, die startte met een zerobased raming, bijstellingen vereist in de loop van 2015 en waarschijnlijk ook nog in de jaren daarna. Bij de begrotingsbespreking is uitdrukkelijk gesteld dat het de bedoeling is het beleid te continueren. De ICT van het elektronisch toezicht is gelinkt aan een federaal systeem. Het is niet abnormaal dat over de incorporatie van een beleidsgebied van deze omvang enkele jaren nodig zullen blijken. De aanvankelijke informatie over een aantal elementen die verband houden met de justitiehuisen (de leeflonen, ICT en het personeelsstatuut) blijkt niet in overeenstemming met de uitvoering in de realiteit. Een deel van het ICT-dossier is een gevolg van een aanbestedingsprocedure, die wordt uitgevoerd met de andere gemeenschappen. Dat was bij de begrotingsopmaak niet in te schatten. De onder-

schatting van de middelen voor de justitiehuisen heeft te maken met de inschalingen van het personeel, de toename van het elektronisch toezicht, de leeflonen en projecten die moeten worden betaald.

De minister is nog niet op de hoogte van de recentste parlementaire aanbevelingen over radicalisering. De Vlaamse Regering zal daar kennis van nemen en een standpunt over innemen. Voor het paasreces heeft de Vlaamse Regering hierover al een aantal zaken voorgesteld die met het Welzijnsbudget kunnen worden gerealiseerd.

Door de kleinschaligheid van het justitiehuis in Brussel lijkt het aangewezen te starten met antennes om de aanwezigheid van een justitiehuis in het arrondissement Halle-Vilvoorde te realiseren en na te gaan hoe een en ander zou kunnen evolueren.

De kredieten van Flanders' Care, een horizontaal programma, zitten niet op één begrotingsartikel. De gros van de middelen zit bij Innovatie. De middelen hiervoor binnen het beleidsdomein WVG zijn bestemd voor de flankerende welzijnsaspecten. Er wordt aan de plannen voor Flanders' Care gewerkt. Een stuurgroep stelt een actieplan op. Er is de voorbije maanden geen beroep gedaan op het budget bestemd voor coördinatie en specifieke initiatieven die niet aan andere begrotingsposten kunnen worden toegeschreven. Dat budget is daarom overgeheveld. Het actieplan zal aangeven hoe Flanders' Care zich verder zal onttollen.

Er zijn ongeveer 220 bijkomende plaatsen in de ondersteunende pleegzorg en 162 in de perspectiefzoekende pleegzorg, wat een goede zaak is.

Op begrotingsartikelen voor kinderbijlagen, residentiële ouderenzorg of THAB staan grote bedragen. De eerstkomende jaren zal het beleid continu moeten zoeken op welk niveau het constante beleid zich stabiliseert. Er worden geen bijkomende inspanningen gevraagd. Met de budgetten en harramingen kunnen alle engagementen worden nagekomen.

De residentiële ouderenzorg presteert beter dan de geraamde uitbreiding van het aanbod.

In de Vlaamse Regering is afgesproken om het effect van het niet-indexeren van de lonen op het algemene resultaat te verrekenen.

De geplande uitbreiding binnen het VAPH, kinderopvang en Jongerenwelzijn gaat onverkort voort. De middelen voor de uitbreiding van het ondersteunende aanbod zijn recurrente middelen. Een uitbreiding wordt steeds in de loop van een bepaald jaar opgestart. De niet-gebruikte middelen verdwijnen doorgaans in de onderbenutting. Naar aanleiding van deze begrotingscontrole is beslist die middelen te investeren in de ICT van de justitiehuisen. Het is een eenmalige operatie die waar nodig vanaf 2016 moet worden vervangen door recurrente financiering. De ICT-kosten zijn eenmalig.

Het uitbreidingsbeleid zal op het einde van 2015 een recurrent engagement zijn. Voor Jongerenwelzijn zijn de eerste oproepen buiten. De oproep van twee miljoen euro voor complexe dossiers komt eraan. De overheveling van het VAPH naar Jongerenwelzijn is logisch omdat het gaat om jongeren die een handicapspecifieke ondersteuningsnood hebben. Ze moeten daarvoor budgetten van het VAPH krijgen, maar gezien de intersectorale toegangspoort en de integrale jeugdhulp werd het budget overgeheveld naar Jongerenwelzijn.

De middelen voor het leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid zijn bestemd voor beleidsontwikkelingen. Die ontwikkelingen van het hulpmiddelenbeleid worden verdergezet met de kredieten die beschikbaar zijn op een begrotingsartikel voor

beleidsontwikkelingen en ondersteuning. Er is 57,4 miljoen euro voor hulpmiddelenbeleid overgedragen uit de bevoegdheid over mobiliteitshulpmiddelen. Het VAPH heeft een budget voor individuele materiële bijstand van 35 miljoen euro. De ontwikkeling van het leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid is deels geconditioneerd doordat de bevoegdheid over de mobiliteitshulpmiddelen is overgedragen. De projecten die innovatie in het hergebruik van hulpmiddelen mogelijk maken, lopen. In 2015 zijn geen extra initiatieven nodig.

Er is een plan om leefgroepen te verhuizen afhankelijk van de renovatie van de oude gebouwen en de ingebruikname van nieuwe of gerenoveerde infrastructuur. De infrastructuur moet zo optimaal mogelijk worden gebruikt. Binnenkort zal er in de Succursale capaciteit beschikbaar zijn. Gezien de omvang moet dat gecombineerd worden met een nieuwe leefgroep om een en ander efficiënt exploiteerbaar te maken. Dat biedt de mogelijkheid om ruimtes die elders vrijkomen, te renoveren. Timing en termijnen zijn nog onbekend. De capaciteit in de Succursale is nodig om te bufferen tijdens de herconditioneringswerken in andere gemeenschapsinstellingen. De helft van de capaciteit van de Succursale openen gaat niet omdat de overheadkosten dan te hoog zijn.

Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp bepaalt expliciet welk deel van de uitbreidingsmiddelen voor de intersectorale toegangspoort geïnvesteerd moet worden. Sinds het begin van 2015 is een deel van de capaciteit achter de toegangspoort omgezet in capaciteit voor de toegangspoort.

John Crombez stelt dat een begrotingscontrole het Vlaams Parlement de kans biedt de Vlaamse Regering te controleren. De vragen informeren naar de redenen waarom de budgetten verschuiven. Er worden politieke beslissingen genomen die al dan niet helder in de begroting worden omschreven.

Bepaalde sectoren binnen Welzijn ontvangen onvoldoende middelen. De besparingen hebben een grotere impact dan het uitbreidingsbeleid. Daarbovenop wordt met middelen geschoven. Bepaalde budgettaire verschuivingen hebben wel degelijk impact. De situatie op het terrein is vaak problematisch waardoor alle betrokkenen zich vragen beginnen te stellen. Heldere politieke antwoorden komen er echter niet. Thuisbegeleiding kampt, samen met nog andere sectoren binnen Jongerenwelzijn, met duidelijke noden, pijnpunten en wachtlijsten. Waarom wordt niet beslist om deze noden te lenigen? Er wordt geschoven met budgetten die elders niet kunnen worden uitgegeven, maar niet richting Jongerenwelzijn. Niemand heeft boodschap aan de uitleg waarom deze middelen naar Justitie gaan. Waarom worden deze vrije middelen niet – zij het tijdelijk – geïnvesteerd in Jongerenwelzijn?

De discussie over het extra personeel voor de transitie binnen de gemeenschapsinstellingen is al in 2010 begonnen. Vijf jaar later kan de discussie over personeelstoeuwijzingen, verhuizingen van leefgroepen en renovaties niet ten gronde gevoerd worden. De verhuizing van de leefgroep is gepland op korte termijn. Wanneer de renovatie van start gaat, is nog onbekend maar vermoedelijk zal dat op zijn vroegst in 2017 zijn. Als een volle bezetting aangewezen is omwille van efficiëntie, is het onduidelijk waarom leefgroepen twee jaar voor aanvang van de werken al moeten verhuizen.

Er zijn geen middelen meer om leeftijdsonafhankelijke hulpmiddelen te ontwikkelen. Zijn deze middelen in de koelkast gezet of zijn er helemaal geen middelen meer voor?

Er zijn in de loop van dit zittingsjaar talrijke vragen gesteld over de integrale jeugdhulp. Het agentschap Jongerenwelzijn heeft in commissie een presentatie gegeven waaruit is gebleken dat vraag en aanbod niet op elkaar zijn afgestemd. De leidend ambtenaar van het agentschap heeft dat in de pers bevestigd. De problemen op

het terrein zijn schrijnend. Elke nieuwe getuigenis illustreert dat. Het terrein stelt zelf remedies voor. De meeste vragen die gesteld worden, komen in essentie neer op de vraag waarom bepaalde keuzes niet gemaakt worden. Er was 250.000 euro beschikbaar maar dat budget verschuift naar Justitie. De beleidskredieten dalen met 98 miljoen euro en de betaalkredieten met 88 miljoen euro.

Hoe moet het verder met het Vlaamse justitiële beleid op lange termijn? In zijn antwoord zegt de minister immers dat de verschuivingen tijdelijk zijn. Heel het Vlaams Parlement vraagt samen met de burgemeesters uit de Rand snel werk te maken van een justitiehuis in Halle-Vilvoorde.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat zich tussen eind 2014 en mei 2015 geen wijzigingen hebben voorgedaan in de situatie van mensen met een onbeantwoorde nood aan zorg en ondersteuning. Dat blijft een prioritair aandachtspunt. De begroting 2015, de besparingen en het uitbreidingsbeleid in Welzijn doorstaat de toets met de voorbije jaren. In de sector van personen met een handicap wordt meer extra geïnvesteerd dan ooit tevoren. De verhoging van de zorgpremie zorgt voor extra inkomsten. Het aandeel van voorzieningen en diensten in de totale besparingen bedraagt ongeveer 20 miljoen euro. Er is met elke sector afzonderlijk bekeken hoe de niet-indexering van de werkingsmiddelen best uitgevoerd kan worden.

Algemeen geldt dat capaciteitsuitbreiding in de loop van een begrotingsjaar op kruissnelheid komt. Elk budget is recurrent. Er is elk jaar sprake van onderbenutting. Met die budgettaire marges kunnen geen structurele uitgaven worden vergoed. Ze zijn enkel geschikt voor eenmalige uitgaves. Tijdens de begrotingscontrole is afgesproken dat deze marges gedeeltelijk gebruikt mogen worden om enkele urgente problemen op te lossen. Het gaat meer concreet voornamelijk om eenmalige investeringen. In de begroting 2016 zal dat anders opgelost moeten worden. De zesde staatshervorming zal de komende jaren verplichten de reële uitgaven bij te sturen. Er verdwijnen geen middelen uit het uitbreidingsbeleid.

De middelen voor het leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid zijn niet bedoeld om hulpmiddelen te financieren. Het gaat om middelen bestemd voor concepten die een andere benadering van het hulpmiddelenbeleid mogelijk maken. Daarbij wordt ook nagedacht over andere concepten dan eigendomsverwerving. De ontwikkelingen gaan onverkort door in 2015. In het Departement WVG houdt een aantal medewerkers zich daarmee bezig. Er wordt gefocust op de Vlaamse sociale bescherming en op een aantal mobiliteitshulpmiddelen die overkomen van het RIZIV.

De Financieringswet maakt een herijking mogelijk van de federale middelen voor de justitiehuisen. Er is een tijdslot van drie jaar. Binnen de interministeriële conferentie wordt, samen met de andere gemeenschappen, werk gemaakt van een definitie en nulmeting van de werklast.

Bart Van Malderen zegt dat niemand de noden en tekorten kan ontkennen. In parlementaire debatten daarover is geregeld gesuggereerd dat tijdens de begrotingscontrole extra ruimte gecreëerd zou kunnen worden. Deze begrotingscontrole voldoet niet aan die verwachtingen. Het antwoord van de minister op de vragen daarover, biedt geen duidelijkheid. De noden op het terrein blijven groot. Er zijn middelen weggehaald bij VIPA. Onbenutte middelen weghalen is geen structurele besparing. In 2016 zal een bijkomende inspanning nodig blijken bovenop de afgesproken besparing. Kinderopvang krijgt 20 miljoen euro uitbreidingsbeleid. Het grootste deel van dat uitbreidingsbudget gaat echter niet naar capaciteitsuitbreiding. In de thuiszorg wordt, bovenop de besparing ingeschreven in de begroting 2015, bijkomend één miljoen euro bespaard. Tegelijk wordt een VIA-provisie toegevoegd. Hoe groot zal de uiteindelijke besparing zijn? Is al berekend welke

impact de begroting 2015 heeft op de capaciteit, personeel en dienstverlening van de verschillende sectoren? Het geloof dat louter op het apparaat bespaard kan worden, neemt af.

Minister *Jo Vandeurzen* herhaalt dat deze begrotingscontrole geen besparingen doorvoert. Herramingen van onder meer RIZIV en Famifed moeten het mogelijk maken dat de rechten die gelden volgens de huidige regelgeving worden gehonoreerd. De middelen die vrijkomen omdat nieuwe initiatieven later of trager opstarten, worden hergebruikt voor eenmalige investeringen en niet om te besparen. In de begroting 2016 moet voor een structurele oplossing gezorgd worden. Aan de uren gezinszorg wordt niet geraakt. Bij de bespreking van de begroting 2015 is reeds aangekondigd dat het nieuwe beleid geleidelijk zou worden ingevoerd en dat het uitbreidingsbeleid in de kinderopvang gedeeltelijk geïnvesteerd zou worden in de nieuwe cao voor de zelfstandige sector. Er is steeds aangekondigd dat een eventuele begrotingsmarge gebruikt zou worden voor de prioritaire VIPA-dossiers. Over die eventuele begrotingsmarge bestond nooit zekerheid.

VIPA werkt aan een nieuwe financieringstechniek voor twee sectoren. In de residentiële ouderenzorg en in de ziekenhuissector zal in de loop van 2016 met een forfait gewerkt worden. Het overleg met koepels en bankensector loopt. De grote conceptuele lijnen liggen vast. Thans wordt de geleidelijke uitrol in 2016 gepland. Dit systeem moet het mogelijk maken dat uiteenlopende voorzieningen ondersteuning genieten. In 2015 zijn er geen middelen om initiatieven te nemen. Er wordt wel een techniek ontwikkeld die het mogelijk moet maken het systeem opnieuw te dynamiseren.

Bart Van Malderen stelt vast dat de minister beweert niet te besparen maar wel middelen en dus capaciteit weghaalt uit een aantal sectoren om die te investeren in de justitiehuisen. Indien minister Vandeurzen niet bevoegd was voor de justitiehuisen, dan had hij die middelen en capaciteit wellicht anders besteed.

Minister *Jo Vandeurzen* repliceert dat de budgetten dan naar de onderbenutting waren gegaan.

Volgens *Bart Van Malderen* zijn er tekorten bij de infrastructuursubsidies. Het is opmerkelijk dat er middelen uit het VAPH worden weggehaald om te besteden aan de justitiehuisen. Dat kan toch alleen maar uitgelegd worden als een besparing in die sector. Dat verwijten de mensen aan de minister. De noden worden niet gelenigd. Niemand gelooft dat het niet om besparingen gaat.

III. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015 (zie opsplitsing als elektronische bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15 nr. 19-A/4) worden bij indicatieve stemming aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Bart Van MALDEREN,
voorzitter

Vera JANS
Peter PERSYN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

cao	collectieve arbeidsovereenkomst
Famifed	Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag
FCUD	Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten
GES	gedrags- en emotionele stoornis
gesco	gesubsidieerde contractueel
ICT	informatie- en communicatietechnologie
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
OPZ	Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum
PAB	persoonlijkeassistentiebudget
pvt	psychiatrisch verpleegtehuis
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
THAB	tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin